

RA'ANANA COMMUNITY KOLLEL

In memory of Israel Natan Rosenfeld HY"D, a brave soldier who fell defending Am Yisrael

Torah Bytes

A weekly Dvar Torah on the Parsha by Rabbi Dovid Horwitz
and the Rabbanim of the Ra'anana Kollel
Chukat 5785

Bs"d

Shabbat Times

19:28 20:31

Issue 90

This week's parsha describes the one sin that Moshe and Aharon were guilty of committing. Unlike the rest of the Jewish people who had tested Hashem ten times throughout their journeys in the desert, Moshe and Aharon made only one tiny slip up.

The Torah jumps forward 38 years and we are now in year forty. All of the people who had sinned with the spies by accepting their evil slander, have perished and are no more. The people remaining are the children of that sinful generation and they are all righteous.

This being the case, it is hard to understand how they seemingly fell into the same sinful pattern of their parents who, when challenged with thirst shortly after having left Egypt, fell into panic and verbally attacked both Moshe and Hashem!

Twice prior Hashem tested them with thirst and although they complained bitterly, Hashem saved them and eventually gave them water. The first time was at Marah, when they came to a pool of undrinkable water. Hashem told Moshe to throw a bitter stick into the pool and the water miraculously became sweet and drinkable. The second time Hashem tested them with thirst, they complained and quarreled with Moshe and Hashem. Despite this, Hashem told Moshe to hit a rock and miraculously the rock gave forth water for the next 38 years!

This is the third time the people are being faced with thirst. Surely they should have learned from their parents that firstly, Hashem doesn't like it when we complain, for it shows a lack of trust in His providence. Secondly, they should have learned that Hashem would never let them die of thirst! So why did this new generation of righteous Jews fall into the same hole that their parents fell into?

The Netziv writes, in his commentary on Chumash, that the first two episodes took place at the beginning of their 40 year journey when we were living on daily open miracles. We received our bread from Heaven and our water from a rock. We were like infants nursing at our mother's breast, Hashem taking care of all of our needs with zero input on our part.

Under these conditions, it doesn't make sense that Hashem would deprive us of water! Would a mother withhold milk from her nursing baby? The Netziv explains that those two incidents were brought upon them as punishments from Hashem for previous failings. Hashem wanted to show them that doubting His presence in their lives causes Him to turn off the miracles, leaving the Jewish people to their own

devices. Once Hashem turned off the miracles, by default, the water ceased and they were thirsty.

Now, 38 years later, they are coming close to entering the land of Israel where their miraculous existence would come to an end. Hashem wants them to live normal natural lives in Eretz Yisrael while at the same time, trusting in Him as if they were still receiving miracles. Just as a mother doesn't wean her child abruptly, but rather does so gradually from a few months prior, so too Hashem begins to wean them from the habit of daily miracles. Hashem turned off the rock upon Miriam's death, not as a punishment for any sin, but to teach them that they will have to rely on their own efforts to procure water. Hashem wanted to teach them the power of prayer and that sincere davening with total trust in Hashem is what will bring them water from now on.

This is why Hashem did not consider their anxiety or their speaking against Moshe to be a sin, which is why when Moshe used "excessive" force by calling them sinners and he hit the rock instead of praying or speaking, Hashem blamed Moshe and not the people.

This final year in the desert, when Hashem was gradually weaning them from a miraculous existence into a more natural one, was a very confusing time for them. Every incident that seemingly "went wrong" or was difficult, was confusing to interpret. Was it Hashem punishing them for something they did wrong, or was it just the discomfort they felt from being weaned from the breast?

We are living in difficult times today, not only because of the terrible tragedies and casualties we have suffered, but because we have experienced miraculous times as well, such as the 12 day war with Iran, and we are left totally confused as to what Hashem is doing to us! One day we believe that redemption is finally coming, for the miracles we experienced were undeniably messianic. Yet in the same month of these miracles, we have sadly lost 20 amazing boys whose only "crime" was that they were Jewish and gave their lives defending our country, the most recent tragedy being the terrible loss of Natan Rosenfeld, son of our dear Avi and Sam Rosenfeld! We hope that these agonizing times of uncertainty are coming from a process of weaning but in the opposite direction! Hashem is weaning us from a natural existence into a more miraculous one that comes with messianic times. We should merit to witness Hashem's full revelation, and only then will we find the nechama that we so desperately need!

IN MEMORY OF YEHUDA DOV BEN YOSEF

DAF YOMI SHIUR
MASECHET AVODAH ZARAH

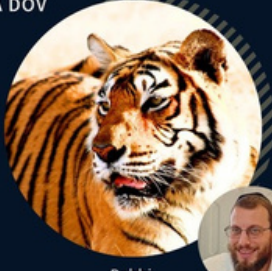
 SUN-FRI

 7:45-8:30 am

 8:45-9:30 am

 AHUZA 198 RAANANA

 RA'ANANA COMMUNITY KOLLEL

 Rabbi Aharon Rabi

 RA'ANANA COMMUNITY KOLLEL

DAF YOMI MASECHET AVODAH ZARAH

 with Rabbi Dovid Horwitz

Weekdays at 6:20 pm live at Kollel

 198 Ahuza Ra'anana

Torah Bytes

דבר תורה שבועי מפי רבני הכולל הקהילתי ברעננה
פרשת "חוקת" התשפ"ה

זמני השבת

In memory of Moshe Zalman ben Leivish Reuven z"l 19:31 END 20:33

גליון 90

שאל את הרב ראש בית המדרש הרב שבתי יגל שליט"א לשאלות 0584810910

היהודים ונגד הסמל של העם היהודי התורה והתלמוד, וכעת נשרף הצריך המפורסם של אותה כנסייה.

אבל יש לעמוד מה הקשר דווקא לערב שבת קודש פרשת חוקת? אפשר אולי להסביר, שהנה כאמור עיקר הוויכוח שממנו התחיל שריפת התלמוד, היה על השאלה האם יש שנאת גויים ונוצרים בתלמוד.

והנה בפרשת השבוע אנו קוראים 'וזאת התורה אדם כי ימות באוהל' ודרש רבי שמעון בר יוחאי: 'אתם קרויים אדם ואין אומות העולם קרויים אדם'.

ולכן אולי דווקא בפרשת חוקת שבה יש את אחד מהמקורות לכך שיהודי יש לו עליונות זה גרם לגויים באותה תקופה לכעוס ולהביא לשריפת התלמוד, ולא ט' בתמוז גרם זאת, אלא ערב שבת קודש פרשת חוקת.

שאלה: שמעתי שיש איזה תענית ביום ששי הקרוב (ערב שבת קודש פרשת חוקת) האכן כך? מה עניינה של תענית זו?

תשובה: המשנה ברורה (סימן תק"פ) מביא בשם המגן אברהם שכונת בשם ספר התניא (הקדמון) שנוהגים להתענות בכל יום ששי ערב שבת קודש פרשת חוקת, וזאת בגלל שריפת התלמוד הגדולה שקרתה בט' תמוז 1242 למנינם - ה' אלפים שנת ד' (5004) לבריאת עולם. לפני 781 שנה.

שריפת התלמוד הייתה תוצאה של משפט פריז שנאלץ אז רבי יחיאל מפריז (בן הרא"ש) להתעמת עם הנוצרים - האם התלמוד מצווה על שנאת הגויים והנוצרים.

היהודים הפסידו בוויכוח וניתנה האות לשריפת התלמוד, הלכו ושרפו בפר"ז 20 קרונות מלאים בספרי תלמוד.

כידוע, בעקבות מאורע זה חיבר המהר"ם מרוטנבורג (תלמיד של רבי יחיאל מפריז) את הקינה 'שאלי שרופה באש'.

אך מעניין שהתענית הזאת לא נוהגים אותה בט' תמוז, אלא ביום ששי ערב שבת קודש פרשת חוקת (השנה למשל זה יוצא ח' תמוז) ויש לעיין למה דווקא ערב שבת קודש חוקת ולא ט' תמוז?

והמגן אברהם מתייחס לזה ומביא כי רואים רמז בפרשת חוקת לדבר זה וכפי שמתרגם רבי יונתן בן עוזיאל את הפסוק 'וזאת חוקת התורה' דא גזירת דאורייתא! ולכן נגזר על שריפת התלמוד. היו שראו בשריפת כנסיית נוטרדאם לפני שש שנים מעין סגירת מעגל לאותה שריפה גדולה שהייתה אז בפר"ז נגד

שובו של המטה הרב משה אריאל מרגי שליט"א

בפרשת השבוע עם ישראל מגיע למדבר צין - ואין מים. ועם ישראל מתלונן על משה ואהרן: "למה הבאתם את קהל ה' אל המדבר הזה למות?" לטענת עם ישראל, הסיבה לכך שהם במקום בלי מים היא לא בגלל שה' אמר. אלא בגלל שמשה ואהרן החליטו "למה הבאתם". ולאחר מכן מתואר חטא מ' מריבה'.

אבל יש כאן דבר פלאי. מטה האלוקים חוזר!

כשמשה מופיע במצרים הוא מחזיק ביד 'מטה'. ובמטה הזה הוא עושה את ה'אותות'. הוא הופך אותו לנחש, ואיתו אהרן הופך את היאור לדם, ובו עושים את מכות צפרדע וכינים, ובאותו מטה הים נקרע. ובאותו מטה הזה הקב"ה מצווה למשה להכות בסלע בחורב ("ומטך אשר הכית בו את היאור, קח בידך והכית בצור ויצאו ממנו מים" שמות י"ז).

ואז הוא מוזכר בפעם האחרונה במלחמת עמלק "ויאמר משה ליהושע צא הלחם בעמלק מחר אנכי ניצב על ראש הגבעה ומטה האלוקים בידך".

ומאז במשך כל השנים שעם ישראל במדבר - המטה נעלם! לא היה בו שימוש ולא כתוב עליו כלום. עוברים כמעט ארבעים שנה, עם ישראל מגיע למדבר צין, ופתאום אין מים - כמו פעם. ועם ישראל מתלונן - כמו פעם. וה' אומר למשה - קח את המטה כמו פעם. אבל תדבר אל הסלע - שונה מפעם. ברפידים תכה ובמדבר סין תדבר. רק שאם ככה למה לקחת את המטה?

הביאור הוא כך: המטה מסמל את השליחות של משה, ואת היותו נביא ה'. כשעם ישראל טוען שהם הגיעו למדבר צין כי ככה משה החליט ולא ה'. התשובה היא "לך תיקח את המטה" מה שמסמל שמשה הוא שליח ה'. כלומר משה נשאר שליח ה', זה לא השתנה!

אבל יש משהו שכן צריך להשתנות - "עם ישראל".

כי דיבור אל הסלע מסמל תפילה - אבל הכאה מסמלת נס. בהתחלה על כל בעיה שהתעוררה, הופיע משה עם המטה ופתר את הבעיה. יש ים ואין לאן ללכת, משה יבוא עם המטה והים יקרע. כשעמלק מגיע והמצב קשה, שוב יופיע משה עם המטה וננצח את עמלק. אבל בארץ ישראל אנחנו מצויים בעצמנו להילחם בשבעת האומות. משה לא יעמוד בראש הגבעה וידיו יהיו אמונה. אין כבר "ה' ילחם לכם ואתם תחרישון", אתם תלחמו. ובמילים אחרות אתה כבר ילד גדול - תתחיל לצעוד לבד!!!

אתה תילחם - וה' יעזור לך. אבל זה המלחמה שלך. כי בארץ ישראל כשתקום בבוקר לא יהיה 'מן' שמחכה בפתח הבית, תצטרך לחרוש לזרוע ולעמול בשביל הלחם - ה' כמובן נשאר איתך תמיד, אבל הוא רק יתן לך כוח לעשות חיל, אבל ה' לא ייתן לך את החיל, רק את הכוח לעשות! המעשה הוא שלך! עוברים מהנהגה של נס להנהגה של טבע. המטה הוא רק להוכיח לעם ישראל שה' בסיפור, והוא - ולא משה - הביא אותם למקום הזה שאין מים. אבל היום אחרי כל הדרך צריך לדבר אל הסלע ולא להכות.

הכאה במטה מספרת סיפור של: היה בעיה וה' הושיע אותנו. כי הכאה מסמלת נס, אבל דיבור מסמל תפילה! ובעוד מאה שנה יהודי יזרע את השדה והוא ימתין לגשם, לא יהיה לו את מטה האלוקים בידו. אבל כן יהיה לו את האפשרות לדבר ולהתפלל, לבקש ולפנות - ולהבין שהסיטואציה בה הוא נמצא היא הובלה של ה' ואם הוא יפנה אליו וידבר איתו יצא מים!

וכשמשה מכה בסלע הוא מראה כאילו שאין אפשרות לחיות ללא ניסים, אפשר לחיות רק במציאות של המדבר, מוקפים בעננים, ו'מן' יורד מהשמים, ובאר מים שבאה איתך לכל מקום ומטה שפותר כל בעיה. וכעת מובן גם העונש: "לא תביאו את הקהל הזה אל הארץ". - כי להנהגה כזו אין מקום בארץ. ואנחנו - לא נשאר לנו אלא לבקש ואז ייצאו המים. [רש"י הירש והרב פינקוס]